

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/42/2022
Identifikačné číslo spisu:	8314212578
Dátum vydania rozhodnutia:	25.07.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8314212578.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu P. U. Š., narodeného XX. F. XXXX, B., F. XXXX/XX, zastúpeného advokátom JUDr. Ondrej Keller, Humenné, Námestie slobody 2, proti žalovaným 1/ Mestu Humenné, Humenné, Kukorelliho 34, 2/ Základnej škole SNP v Humennom, Humenné, SNP 1, zastúpenej advokátom JUDr. Milošom Kaščákom, Vranov nad Topľou, Kalinčiakova 10, o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou a iné, vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12Cpr/2/2014, o dovolaní žalovanej 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 13CoPr/2/2021 z 12. októbra 2021, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Prešove z 12. októbra 2021 sp. zn. 13CoPr/2/2021 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Humenné (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom z 5. apríla 2018 č. k. 12Cpr/2/2014 - 244 žalobu zamietol, priznal žalovanému 1/ a žalovanej 2/ náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil § 38 ods. 1, 2, 4, § 42 ods. 1, 2, § 62 ods. 1, 2, § 68 ods. 1, 2, § 77, § 79 ods. 1, § 8 písm. c), zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce, § 12 ods. 2 písm. k) zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, § 3 ods. 7 písm. c), § 3 ods. 8, § 24 ods. 5 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vecne tým, že žalovaná 2/ na základe pracovnej zmluvy z 21. augusta 2013 uzatvorila so žalobcom pracovnú zmluvu na dobu určitú od 23. augusta 2013 do ukončenia funkčného obdobia do 22. augusta 2018 s dohodnutým druhom práce riaditeľ školy. Menovacím dekrétom z 21. augusta 2013 bol žalobca 23. augusta 2013 menovaný do funkcie riaditeľa Základnej školy SNP 1 v Humennom. Listom z 30. júna 2014 č. 6257/2014 bolo žalobcovi žalovaným 1/ oznámené odvolanie z funkcie riaditeľa školy podľa § 3 ods. 7 písm. c/ zákona č. 596/2003 Z. z., pričom dôvodom odvolania bolo závažné porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov, pretože 28. februára 2014 bola zriaďovateľom vykonaná kontrola požívania alkoholických nápojov na pracovisku a dychová skúška na prítomnosť alkoholu žalobcu bola s výsledkom 0,12 mg/l alkoholu. Listom žalovaného 1/ bol žalobca 30. júna 2014 odvolaný z funkcie riaditeľa základnej školy a listom z 21. júla 2014 bola žalovanou 2/ daná výpoveď žalobcovi z pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm.

d) Zákonníka práce, pretože žalobca prestal spĺňať požiadavky podľa § 42 ods. 2 Zákonníka práce na výkon funkcie riaditeľa školy. Výpovedná doba mala začať plynúť prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po doručení výpovede a skončiť uplynutím jedného kalendárneho mesiaca. Predmetným listom bolo skončenie pracovného pomeru oznámené žalobcovi 31. augusta 2018. Dospel k záveru, že aj keď bol zistený alkohol v dychu počas pracovnej doby, čo možno považovať za závažné porušenie pracovnej disciplíny, zamestnávateľ žalobcu, resp. zriaďovateľ, ktorý mal právo odvolať žalobcu z funkcie riaditeľa mohol tak učiniť iba v lehote dvoch mesiacov odo dňa, kedy sa dozvedel o tom, že žalobca závažným spôsobom porušil pracovnú disciplínu. V danom prípade k zisteniu toho, že v dychu žalobcu bol zistený alkohol došlo 28. februára 2014 a keďže žalovaný 1/ ako zriaďovateľ odvolal žalobcu z funkcie riaditeľa až 30. júna 2014 a preto konštatoval, že v danom prípade nebola dodržaná dvojmesačná prekluzívna lehota, v ktorej mohol žalovaný 1/ odvolať žalobcu z funkcie. Uviedol, že pre prípad podania žaloby o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa je potrebné aplikovať ust. § 77 Zákonníka práce a teda použiť analógiu legis aj v tomto prípade. Ďalej uviedol, že žalobca bol odvolaný z funkcie riaditeľa 30. júna 2014 a teda mal podať žalobu na súd o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa najneskôr v lehote dvoch mesiacov, teda do 30. augusta 2014. Keďže žalobca podal žalobu až 30. októbra 2014, súd prvej inštancie prihliadol na lehotu a dospel k záveru, že žalobca podal žalobu o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa po uplynutí dvojmesačnej prekluzívnej lehoty a z toho dôvodu súd žalobu o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa zamietol. Súd prvej inštancie zamietol žalobu aj v časti, v ktorej sa domáhal určenia neplatnosti výpovede, ktorá mu bola doručená listom žalovanej 2/ z 21. júla 2014 s tým, že skonštatoval, že žalobca podal žalobu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru včas, avšak vzhľadom na skutočnosť, že výpoveď žalobcovi zo strany žalovanej 2/ sa viazala na odvolanie z funkcie riaditeľa a žaloba o určenie neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa školy bola zamietnutá, súdu neostávalo nič iné, len zamietnuť aj žalobu o určenie neplatnosti výpovede. V súvislosti s námietkami žalobcu týkajúcich sa toho, že výpoveď z pracovného pomeru nebola podpísaná oprávnenou osobou, uviedol, že po odvolaní z funkcie riaditeľa školy bol riadne zamestnancom školy a preto mu výpoveď mal podpísať riaditeľ školy, pričom v tom čase bola poverená funkciou riaditeľa školy zástupkyňa, ktorá nakoniec výpoveď žalobcovi aj podpísala. Z uvedeného dôvodu mal za to, že výpoveď z pracovného pomeru bola podpísaná oprávnenou osobou. Keďže súd zamietol žalobu o určenie neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa školy, ako aj žalobu o určenie neplatnosti výpovede, zamietol žalobu aj v časti o priznanie náhrady mzdy. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Prešove (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej 2/ rozsudkom z 12. októbra 2021 sp. zn. 13CoPr/2/2021 I. rozsudok súdu prvej inštancie v časti zamietnutia žaloby o neplatnosť skončenia pracovného pomeru výpoveďou zmenil tak, že určil, že skončenie pracovného pomeru dané výpoveďou žalovanou 2/ žalobcovi podaním z 21. júla 2014 je neplatné, II. zrušil rozsudok v časti o zamietnutie žaloby o priznanie náhrady mzdy a v tejto časti vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, III. zrušil rozsudok vo výrokoch o priznaní náhrady trov žalovaným 1/ a 2/ a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav, no zo zistených skutočností prijal nesprávny právny záver. Bol názoru, že žaloba o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa školy bola podaná po uplynutí prekluzívnej lehoty na podanie žaloby, avšak od tejto skutočnosti nemožno odvodzovať i nemožnosť prejednávania a rozhodnutia žaloby o neplatnosť skončenia pracovného pomeru výpoveďou, nakoľko zo žiadneho ustanovenia zákona č. 596/2003 Z. z., či Zákonníka práce nevyplýva viazanosť žaloby o určenie neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa na žalobu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru výpoveďou. Odvolací súd poukázal na to, že 28. februára 2014 bola vykonaná dychová skúška, pričom k skončeniu pracovného pomeru výpoveďou došlo až 21. júla 2014 a k uplynutiu výpovednej doby 31. augusta 2014. Odvolaním z funkcie riaditeľa školy tak žalobca ostal už len v pracovnoprávnom vzťahu so žalovanou 2/. Uviedol, že dôvodom pre odvolanie žalobcu z funkcie riaditeľa školy a následné danie výpovede bolo to, že počas pracovnej doby bol žalobcovi na pracovisku nameraný alkohol v dychu, čím porušil všeobecne záväzné právne predpisy, podľa ktorých je možné akceptovať len nulovú toleranciu alkoholu na pracovisku. Napriek tomu, že takáto skutočnosť by eventuálne odôvodňovala okamžité skončenie pracovného pomeru so žalobcom, žalovaná 2/

neuskutočnila následné kroky pre skončenie pracovného pomeru okamžite, ale pracovný pomer skončila výpoveďou až po odvolaní žalobcu z funkcie riaditeľa. S uvedeným postupom odvolací súd nesúhlasil. Bol názoru, že v prípade, ak mali žalovaní za to, že je tu dané porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov a tým pádom aj pracovnej disciplíny, mali skončiť so žalobcom pracovný pomer okamžite, t. j. v lehote dvoch mesiacov od kedy sa dozvedeli o uvedenej skutočnosti, keď takémuto postupu nebránila ani povinnosť v zmysle ust. § 3 ods. 9 zákona č. 596/2003 Z. z. pred odvolaním z funkcie riaditeľa školy disponovať vyjadrením príslušnej rady školy. V takom prípade mohlo byť zároveň s odvolaním z funkcie riaditeľa školy dané aj okamžité skončenie pracovného pomeru so žalobcom. Podľa názoru odvolacieho súdu je v súlade s princípom právnej istoty požadovať od zamestnávateľa, aby v zmysle Zákonníka práce pri porušení právnych predpisov pristúpil k ich prípadnému sankcionovaniu v lehotách, ktoré Zákonník práce vyžaduje, v opačnom prípade nemôže byť priznané zamestnávateľovi to, aby vyvodil určitú zodpovednosť z porušenia právnych predpisov až po uplynutí neprimerane dlhého časového obdobia. Týmto spôsobom by došlo k neprimeranému zásahu do práv zamestnanca, pričom v zmysle článku 2. Zákonníka práce, výkon práva povinností vyplývajúcich z pracovnoprávných vzťahov musí byť v súlade s dobrými mravmi, nikto nesmie tieto práva a povinnosti zneužívať na škodu druhého účastníka pracovnoprávneho vzťahu alebo spoluzamestnancov. Vzhľadom na vyslovenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou odvolací súd zrušil rozsudok v časti týkajúcej sa náhrady mzdy a v tejto časti vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná 2/ (ďalej aj „dovolatelka“) dovolanie z dôvodu, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP) a podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP s tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená. Uviedla, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je vnútorne rozporné, keď odvolací súd sa na jednej strane stotožnil so súdom prvej inštancie o zamietnutí žaloby v časti o neplatnosť odvolania z funkcie riaditeľa školy a následne uviedol, že na odvolanie z funkcie riaditeľa školy nie je možné hľadiť ako platné pre potreby posúdenia platnosti výpovede. Bola názoru, že pokiaľ bola zamietnutá žaloba o určenie neplatnosti odvolania z funkcie riaditeľa školy, musí byť zamietnutá aj žaloba o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru výpoveďou, nakoľko pracovný pomer so žalobcom nebol skončený pre závažné porušenie pracovnej disciplíny, tak ako to uzavrel odvolací súd, ale preto, že žalobca prestal spĺňať predpoklady pre výkon funkcie riaditeľa. Za otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola ešte riešená považovala otázku, „či pri skončení pracovného pomeru podľa § 63 ods. 1 písm. d) bod 2 Zákonníka práce s riaditeľom škody, ktorý bol odvolaný z funkcie podľa § 3 ods. 7 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. vtedy platnom znení, v dôsledku čoho prestal spĺňať požiadavky podľa § 42 ods. 2 Zákonníka práce, sa má analogicky uplatniť dvojmesačná prekluzívna lehota tak, ako pri okamžitom skončení pracovného pomeru podľa § 68 ods. 2 Zákonníka práce“. Bola názoru, že pri daní výpovede postupom podľa § 63 ods. 1 písm. d) bod 2 v spojení s § 42 ods. 2 Zákonníka práce nebola limitovaná žiadnou lehotou, rovnako ako nebol limitovaný ani žalovaný 1/ pri jeho odvolaní z funkcie riaditeľa školy. Uviedla, že v danej veci niet žiadneho zákonného dôvodu, ktorý by spôsobil neplatnosť skončenia pracovného pomeru výpoveďou. Navrhla rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že sa plne stotožňuje s právnym názorom a argumentáciou odvolacieho súdu, že žalovaná 2/ mala pri zistení dôvodov na odvolanie z funkcie odvolať ho v dvojmesačnej lehote, čo nespravila a preto je jeho odvolanie neplatné, čo má za následok i neplatnosť skončenia pracovného pomeru.

5. Žalovaný 1/ sa vo svojom vyjadrení k dovolaniu stotožnil s dôvodmi, ktoré uviedla žalovaná 2/ v dovolaní a navrhol, aby dovolací súd dovolaniu vyhovel v celom rozsahu.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu

ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolať uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolať uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolať vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolať vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. Dovolaťka vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietala vnútornú rozpornosť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia.

14. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP, sú: a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká

nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

15. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

16. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07).

17. Dovolací súd preto upozorňuje, že zásadám spravodlivého procesu zodpovedá požiadavka, aby súdom urobené skutkové zistenia a z toho vyvodzujúce skutkové závery boli riadne (dostatočne) a zrozumiteľne (logicky) odôvodnené. Skutkové závery, na ktorých je založené súdne rozhodnutie musia mať dostatočnú logickú oporu vo vykonaných dôkazoch. V danej veci však absentovalo riadne zdôvodnenie záveru, že v prejednávanom spore sa malo v zmysle analógie legis aplikovať ustanovenie § 68 ods. 2 Zákonníka práce.

18. Z rozhodnutia odvolacieho súdu nemožno vyvodiť, na základe čoho dospel k záveru, že s odvolaním z funkcie riaditeľa školy mohlo byť zároveň dané aj okamžité skončenie pracovného pomeru so žalobcom, keď k predmetnej otázke iba uviedol, že „je v súlade s princípom právnej istoty požadovať od zamestnávateľa, aby v zmysle Zákonníka práce pri porušení právnych predpisov pristúpil k ich prípadnému sankcionovaniu v lehotách, ktoré Zákonník práce vyžaduje“.

19. Odvolací súd sa s touto zásadnou právnou otázkou nevysporiadal a rozhodne nemožno súhlasiť s jeho argumentáciou, že žalobcovi mohlo byť dané aj okamžité skončenie pracovného pomeru, keď je na zamestnávateľovi, či so zamestnancom okamžite skončí alebo neskončí pracovný pomer. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza, že v prejednávanom spore nebol so žalobcom skončený pracovný pomer výpoveďou podľa § 63 ods. 1 písm. e) Zákonníka práce, ale podľa § 63 ods. 1 písm. d) 2. Zákonníka práce. Dovolací súd zdôrazňuje, že odvolací súd je viazaný zisteným skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie a pri svojom rozhodovaní musí zo zisteného skutkového stavu vychádzať. Rozhodne nemôže svoje rozhodnutie založiť na svojich domnienkach a predpokladoch, ako mohol byť so zamestnancom (v danom prípade so žalobcom) skončený pracovný pomer.

20. Dovolací súd uvádza, že ak dochádza k zmene rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí zaoberať podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie a rovnako sa odvolací súd musí vysporiadať s podstatnými tvrdeniami

uvedenými v odvolaní.

21. Dovolací súd v tejto súvislosti osobitne zdôrazňuje, že súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (§ 387 ods. 3 CSP). Nerešpektovanie tohto kogentného ustanovenia zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania (porov. sp. zn. 4Cdo/125/2019). Dodržiavanie povinnosti odôvodniť rozhodnutie má zaručiť transparentnosť a kontrolovateľnosť rozhodnutí súdov, a tak vylúčiť svojvôľu v tomto procese. V právnom štáte by nemali vzniknúť pochybnosti, či sa súd s určitou, druhou stranou výslovne prezentovanou otázkou zaoberal, či nie; odpoveď by mala byť zrejmá z odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

22. V kontexte uvedeného možno podľa názoru dovolacieho súdu bez akýchkoľvek pochybností konštatovať, že bolo povinnosťou odvolacieho súdu vysporiadať sa s podstatnými tvrdeniami strán sporu, vyhodnotiť zistený skutkový stav a následne spor právne posúdiť. Absencia vysporiadania sa odvolacieho súdu v jeho rozsudku s právnym posúdením sporu, ktoré bez ďalšieho nejde označiť za nepodstatné [resp. aj pre prípad ich naozajstnej nepodstatnosti chýba argumentácia spôsobilá presvedčiť, prečo je to tak], je tak závažným nedostatkom rozhodnutia, ktorého intenzita zakladá porušenie práva na spravodlivý súdny proces.

23. Dovolací súd tak uzatvára, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnený v rozsahu porušujúcim právo dovolateľky na spravodlivý proces. Keďže dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP je nielen prípustné, ale aj dôvodné, bolo potrebné napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 450 CSP). Náprava zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu je v tomto prípade možná i postačujúca (§ 449 ods. 2 CSP), nakoľko to bol výlučne odvolací súd, komu bolo namieste pričítať dovolaním vytýkanú vadu zmätočnosti.

24. Odvolací súd v ďalšom konaní svoje rozhodnutie riadne odôvodní tak, aby obsahová (materiálna) náplň jeho rozhodnutia založila nielen jeho zrozumiteľnosť, ale aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnenia rozsudku musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení nemôže chýbať žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť, ktoré odvolací súd náležitým spôsobom v celom súhrne posúdi a náležite vyhodnotí. Rozhodnutie odvolacieho súdu musí obsahovať náležitosti uvedené v § 393 CSP, musí byť logické a presvedčivé. Osobitnú pozornosť bude odvolací súd venovať pre sporové súdne konanie relevantným argumentom žalovanej 2/.

25. Rozhodovacia prax najvyššieho súdu je ustálená v tom, že existencia dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP je sama osebe dôvodom pre zrušenie rozsudku odvolacieho súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie bez toho, aby sa dovolací súd zaoberal ďalšími dovolacími námietkami dovolateľa a správnosťou právnych záverov (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP), na ktorých spočíva zrušované rozhodnutie odvolacieho súdu. V prípade dôvodne namietanej vady zmätočnosti ide o procesnú nesprávnosť zásadného charakteru, pri ktorej je predčasné podrobiť napadnuté rozhodnutie meritórnemu dovolaciemu prieskumu (m. m. 1Cdo/166/2017, 2Cdo/88/2017, 3Cdo/146/2018, 4Cdo/191/2018, 5Cdo/29/2016, 8Cdo/70/2017).

26. Vzhľadom ku skutočnosti, že dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu vo výroku I., musel ako súvisiace výroky zrušiť i výroky II. a III. napadnutého rozsudku.

27. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, odvolací súd je viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

28. Nad rámec dovolacieho konania dovolací súd uvádza, že „nesplňanie stanovených predpokladov na

výkon dojednanej práce alebo požiadaviek, ktoré sú nevyhnutnou podmienkou na riadny výkon práce zamestnanca (§ 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce), nemusí byť časovo obmedzené. Výpovedný dôvod tu môže byť daný dlhší čas, kým sa zamestnávateľ rozhodne uplatniť ho; musí však trvať v čase, keď sa výpoveď pracovného pomeru dala“. (rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5Cz 52/1976, R 38/979).

29. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.